

UDENRIGSMINISTERIET  
Center for Europa

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0  
Den 8. marts 2012

**Rådsmøde (udenrigsanliggender-handel) den 16. marts 2012**

**SUPPLERENDE SAMLENOTAT**

|                                                    |                 |
|----------------------------------------------------|-----------------|
| <b><u>9. EU-USA handelsforbindelser .....</u></b>  | <b><u>2</u></b> |
| <b><u>10. EU/Indien-frihandelsaftale .....</u></b> | <b><u>4</u></b> |

## **9. EU-USA handelsforbindelser**

KOM-dokument foreligger ikke.

*Revideret udgave af 7. september 2011. Nye afsnit er markeret med en streg i margenen.*

### **1. Resumé**

Rådet forventes kort at drøfte perspektiverne for EU's handels – og investeringsmæssige relationer til USA på basis af en orientering fra Kommissionen om status for arbejdet i Højniveauarbejdsgruppen for Beskæftigelse og Vækst.

### **2. Baggrund**

EU og USA er hinandens største samhandelspartnere og står tilsammen for næsten en tredjedel af alle handelsstrømme på verdensplan.

Under seneste EU-USA topmøde d. 28. november 2011 blev det besluttet at nedsætte en fælles højniveauarbejdsgruppe, der skal se på muligheden for at styrke de økonomiske og handelsmæssige bånd mellem EU og USA med henblik på at sætte gang i vækst og beskæftigelse. DER bekræftede den 30. januar 2012, at arbejdsgruppen skal se på alle muligheder for at sætte skub i handel og investeringer mellem EU og USA.

Arbejdsgruppen vil analysere en række forskellige muligheder lige fra relativt snævre aftaler inden for f.eks. industrivarer og tjenesteydelser til en egentlig frihandelsaftale. Kommissionen har desuden lanceret en offentlig høring med henblik på at kortlægge de europæiske interesser. Det er som udgangspunkt forventningen, at de endelige anbefalinger fra arbejdsgruppen vil foreligge ved udgangen af året. De første møder på teknisk niveau har været afholdt. Indtil videre er tilbagemeldingen, at der er god fremdrift i dialogen og stort engagement på begge sider ift. at afsøge mulighederne for tættere transatlantisk økonomisk integration. Der forventes at foreligge en midtvejsrapport medio 2012.

Lanceringen af højniveauarbejdsgruppen var i sig selv kun mulig i lyset af en udbredt erkendelse af, at der ikke på kort sigt var udsigt til at afslutte forhandlingerne om Doha-udviklingsrunden. Samtidig er det åbenbart, at man både i EU og USA har stort behov for politiske initiativer, der kan bidrage til vækst og beskæftigelse. For EU ses dialogen med USA som det seneste og klareste udtryk for, at man i stadig højere grad bevæger sig i retning af forhandlinger om bilaterale og regionale frihandelsaftaler som instrument til at skabe vækst og beskæftigelse.

Sagen har hjemmel i TEUF art. 207.

### **3. Formål og indhold**

Der ventes kort drøftelse i Rådet på grundlag af en orientering fra Kommissionens side om status for arbejdet i den fælles EU-USA Højniveauarbejdsgruppe for Beskæftigelse og Vækst.

### **4. Europa-Parlamentets udtalelser**

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

## **5. Nærhedsprincippet**

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

## **6. Gældende dansk ret**

Ikke relevant.

## **7. Konsekvenser**

Det er vanskeligt at forudsige de økonomiske konsekvenser af øget økonomisk integration med USA, eftersom drøftelserne heraf endnu befinder sig på et meget indledende stadie. Overordnet set kan det siges, at en styrkelse af de handels- og investeringsmæssige relationer mellem EU og USA forventes at få positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af øget samhandel, øget beskæftigelse, lavere forbrugspriser m.m.

De eventuelle statsfinansielle konsekvenser forventes primært at ske via EU-budgettet. Isoleret set vil nedsatte toldsatter f.eks. betyde lavere egne indtægter til EU-budgettet, som i nogen grad vil kunne modvirkes af øget handel.

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

## **8. Høring**

Sagen har ikke været sendt i høring.

## **9. Generelle forventninger til andre landes holdninger**

Der ventes generel opbakning blandt medlemslandene til at sikre et styrket økonomisk og handelsmæssigt samarbejde med USA.

## **10. Regeringens generelle holdning**

Fra dansk side lægger man generelt vægt på, at det transatlantiske samarbejde udbygges og styrkes. Samtidig lægger regeringen vægt på, at eventuelle resultater har som indbygget perspektiv på sigt at ville kunne styrke det multilaterale handelssystem.

## **11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.**

Sagen har på grund af valget i 2011 ikke været forelagt Folketingets Europaudvalg men partierne i Folketinget ved et møde i Statsministeriet den 19. september 2011.

## **10. EU/Indien-frihandelsaftale**

KOM-dokument foreligger ikke.

*Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (udenrigsanliggender - handel) den 14. december 2011. Nye afsnit er markeret med en streg i margenen.*

### **1. Resumé**

Forhandlingerne om en frihandelsaftale pågår fortsat, og hovedelementerne i en kommende aftale er endnu ikke færdigforhandlet. På anmodning fra en medlemsstat forventes handelskommissæren under frokosten at orientere kortfattet om status for forhandlingerne på baggrund af det seneste EU/Indien-topmøde d. 10. februar 2012.

### **2. Baggrund**

Som en konsekvens af ”Global Europe”-strategien fra 2006 blev Kommissionen i april 2007 af Rådet bemyndiget til at indlede forhandlingerne med Indien, ASEAN-landene og Sydkorea om indgåelse af bilaterale frihandelsaftaler (FTA).

Kommissionen har endvidere fremsat forslag om udvidelse af forhandlingsdirektiverne til også at omfatte investeringer, i lighed med forhandlingerne med Canada og Singapore.

Forhandlingerne er et led i EU’s strategi om at indgå frihandelsaftaler med EU’s vigtigste handelspartnere for at sikre EU’s eksterne konkurrenceevne og herigennem bidrage til at skabe øget vækst og beskæftigelse.

Størrelsen af det indiske marked med en hastigt voksende mellemklasse på flere hundrede millioner og høje økonomiske vækstrater har gjort Indien til et naturligt mål for en frihandelsaftale. Der er stor interesse for Indien blandt europæiske og danske virksomheder. Samtidig har Indien fortsat væsentlige toldmæssige og ikke-toldmæssige handelshindringer, der skaber begrænsninger for europæiske og danske kommercielle interesser.

En frihandelsaftale med Indien vil desuden være et vigtigt led i opbygningen af et strategisk partnerskab mellem EU og Indien.

Forhandlingerne med Indien pågår fortsat. Kommissionen stiler imidlertid imod at nå til en snarlig enighed med Indien om de væsentligste elementer i en aftale, således at de tekniske forhandlinger kan afsluttes i løbet af 2012.

Forhandlingerne har hjemmel i TEUF art. 207. Der stiles mod en blandet aftale med Fællesskabet og medlemsstaterne som aftalepartnere på europæisk side. Den endelige aftale ventes derfor vedtaget med enstemmighed.

### **3. Formål og indhold**

Det er målet, at forhandlingerne, der begyndte i juni 2007, skal resultere i en frihandelsaftale med et bredt og ambitiøst anvendelsesområde og højest mulig grad af liberalisering, herunder vidtgående liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser samt adgang for investeringer. Aftalen skal således udgøre et WTO-foreneligt supplement, som går længere end EU og Indiens multilaterale forpligtigelser i WTO.

Mens forhandlingerne med Indien tidligere har været præget af uenighed om bl.a. frihandelsaftalens ambitionsniveau, så har der siden starten af 2011 været fremskridt inden for de fleste forhandlingsområder. Kommissionen stiler på det grundlag mod at nå en løsning i forhold til hovedområderne af en frihandelsaftale med Indien i løbet af 2012. Det kan ikke udelukkes, at de afsluttende forhandlinger kan forløbe hurtigt, når der er udvekslet tilbud på hovedområderne i en aftale.

Hvorvidt det vil være muligt at nå til en snarlig afslutning af forhandlingerne, afhænger især af resultatet af de videre forhandlinger om handel med industri- og landbrugsvarer (især biler, tekstiler samt vin og spiritus), tjenesteydelser, offentlige indkøb og geografiske indikationer. På de nævnte områder har EU betydelige offensive interesser.

På baggrund af de seneste måneders fremskridt i forhandlingerne tegner der sig nu følgende foreløbige konturer af modaliteterne for en aftale:

På området for industrivarer ventes der opnået enighed om en omfattende toldliberalisering, hvor et af de væsentligste udestående områder er bilområdet. Her ventes en kompromisløsning at indebære toldnedsættelser for biler over en vis motorstørrelse samt indførelsen af toldkvoter for biler under en tilsvarende motorstørrelse. Der ventes tilsvarende ikke en fuld liberalisering på områder som bl.a. maskiner, kemikalier og tekstiler.

På området for landbrugsvarer ventes enighed om en delvis toldliberalisering, som giver EU øget markedsadgang på væsentlige områder som bl.a. vin og spiritus, fjerkræ, mejeri- og kornprodukter. Der ventes ligeledes enighed om en forbedret procedure for beskyttelse af geografiske indikationer på landbrugs- og fødevarerområdet. Som modydelse for den øgede indiske markedsåbning ventes en aftale at indeholde en særlig beskyttelsesforanstaltning på landbrugsområdet knyttet til et begrænset antal toldlinjer i tilfælde af en markant stigning i eksporten til skade for partnerens industri.

På området for tjenesteydelser forventes en aftale at indebære en øget markedsadgang på områder som navnlig bankvæsen, forsikring, juridisk rådgivning, revision, telekommunikation samt postudlevering. Idet de særskilte forhandlinger om en maritim aftale med Indien ikke forventes afsluttet ved afslutning af forhandlingerne om frihandelsaftalen, ventes frihandelsaftalen at indebære visse forpligtelser på området for maritime tjenesteydelser. Som modydelse for den øgede indiske markedsåbning ventes en aftale bl.a. at indeholde en af Kommissionen nærmere fastsat kvote for to ud af fem nærmere definerede kategorier af tjenesteydere i henhold til GATS, som ifølge aftalen får adgang til midlertidigt ophold i EU i forbindelse med leveringen af tjenesteydelser. Kommissionen lægger op til, at Danmarks andel af en samlet kvote på 40.000 i hele EU vil blive mellem 459-689 personer årligt.

På området for offentlige indkøb ventes en øget markedsadgang i form af bestemmelser om national behandling, øget informationsniveau og klare kriterier for tildelingen af kontrakter på offentlige udbud. Det er endnu uklart, hvor bredt bestemmelserne om øget markedsadgang vil dække i forhold til de indiske delstater.

EU arbejder fortsat for, at en frihandelsaftale indeholder bestemmelser, som forpligter parterne til at opretholde sociale standarder og miljøbeskyttelse. Fra EU's side arbejdes der derudover fortsat for, at en frihandelsaftale juridisk knyttes til en politisk partnerskabsaftale, som bl.a. indeholder en menneskerettighedsbestemmelse eller alternativt, at politiske standardklausuler om bl.a. menneskerettigheder indsættes i selve frihandelsaftalen.

#### **4. Europa-Parlamentets udtalelser**

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF art. 207, stk. 3 godkende den endelige aftale. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

#### **5. Nærhedsprincippet**

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

#### **6. Gældende dansk ret**

Ikke relevant.

#### **7. Konsekvenser**

Frihandelsaftalen forventes at få positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af øget samhandel, øget beskæftigelse, lavere forbrugspriser m.m. Konsekvenserne lader sig dog vanskeligt kvantificere på nuværende tidspunkt, da forhandlingerne fortsat pågår.

De statsfinansielle konsekvenser forventes primært at ske via EU-budgettet. Isoleret set vil nedsatte toldsatser betyde lavere egne indtægter til EU-budgettet, som i nogen grad vil kunne modvirkes af øget handel.

Frihandelsaftalen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. Udmøntningen af aftalernes forventede bestemmelser på området for bæredygtig udvikling kan dog på længere sigt have positive konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

En vedtagelse af aftalen forventes ikke at få lovgivningsmæssige konsekvenser.

#### **8. Høring**

Handelspolitisk specialudvalg i udvidet kreds, dvs. inklusive erhvervsorganisationer og de faglige organisationer, er blevet konsulteret.

Dansk Erhverv bemærker, at man støtter regeringens generelle holdning, og at man er varm tilhænger af en frihandelsaftale med Indien, som i en ambitiøs form omfattende tjenesteydelser, offentlige udbud og intellektuelle ejendomsrettigheder vil kunne styrke eksportmulighederne yderligere på serviceområdet. Det bemærkes, at ambitionsniveauet på disse områder derfor må fastholdes i den afsluttende del af forhandlingerne. Man hilser desuden en mode 4-aftale velkommen.

Danmarks Rederiforening bemærker, at det på grund af de beskudte fremskridt i forhandlinger om en søfartsaftale mellem EU og Indien er ønskeligt, at en frihandelsaftale indeholder forpligtelser vedrørende maritime tjenesteydelser. Det bemærkes, at danske rederier i dag har en acceptabel adgang til det indiske marked, men at det særligt i forbindelse med evt. indrømmelser fra

EU's side i forhold til mode 4 vil være hensigtsmæssigt at få en juridisk konsolidering af markedsadgangen.

LO bemærker, at arbejdsklausuler efter ILO-konvention 94 ikke er nævnt specifikt men udgør et godt udgangspunkt for opretholdelse af sociale standarder. Dertil bemærkes, at man savner information om, hvordan selvstændige omfattes ved bl.a. offentlige udbud, og hvorledes overholdelsen af aftaler sikres.

3F bemærker, at man finder det vigtigt, at der i forhandlingerne med Indien sættes særligt fokus på arbejdstagerrettigheder og et ordentligt arbejdsmiljø jf. gældende ILO-standarder og IMO-aftalen om skibsophugning. Konsekvensen af en manglende fokus på dette er en stor konkurrenceforvridning i forhold til lande, der overholder disse rettigheder og regler.

### **9. Generelle forventninger til andre landes holdninger**

På trods af forskellige særinteresser tegner der sig en generel konsensus blandt medlemslandene om aftalens overordnede fordele og vigtige betydning for EU's strategiske partnerskab med Indien. Såfremt EU's offensive hovedinteresser bliver imødekommet af Indien, forventes der enighed om en endelig aftale med Indien.

### **10. Regeringens generelle holdning**

En aftale med Indien er i overensstemmelse med regeringens offensive handelspolitiske strategi.

Fra dansk side er man generelt interesseret i en mest muligt ambitiøs frihandelsaftale, som både fjerner toldbarrierer og ikke-toldmæssige barrierer, som ofte udgør det største problem for udenlandske virksomheder.

Regeringen betoner endvidere vigtigheden af, at hensynet til bæredygtig udvikling indgår i forhandlingerne, således at en endelig aftale kommer til at udgøre et reelt bidrag til fremme af bæredygtig udvikling.

### **11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.**

Udkastet til Rådets direktiver til Kommissionen om frihandelsforhandlingerne med Indien blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. april 2007 til orientering. Status for forhandlingerne blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. maj 2011 samt den 19. september 2011 til orientering. Folketingets Europaudvalg er endvidere den 9. september 2011 blevet orienteret om udvidelse af forhandlingsdirektiverne til også at omfatte investeringer, i lighed med forhandlingerne med Canada og Singapore. Folketingets Europaudvalg fik forelagt sagen til forhandlingsoplæg den 9. december 2011.